

Fan platformasi		
Fanning to'liq nomi: KIMYOVIY MASHINASOZLIK		
Fan kodi: KM2306	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 6	davomiyligi: 3 semestr
Kafedra: Silikat materiallar va nodir, kamyob metallar texnologiyasi		
Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: 70720704 - Kimyoviy texnologiya kimyoviy sanoati va qurilish materiallar korxonalarining mashinalar hamda apparatlari		
Fan ma'ruza o'qituvchisi: Ruzibayev B.R.		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 180	Email: ruziboyevbaxrom@gmail.com	
Fan seminar mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari): Ruzibayev B.R.		
Prerekvizitlar: kimyoviy mashinasozlik		
Tanlov turi:	majburiy fan	
<p>Fanning qisqacha bayoni: “mashinasozlikni kimyo sanoatida ahamiyati, talabalarni mashinasozlikning texnik vositalari bilan tanishtirish va ushbu vositalarni ishlab chiqarishda foydalanish, ularning o'ziga xos xususiyatlari, mashinasozlikdagi muammoli masalalarni yechishda nazariy bilimlardan foydalanishni o'rgatishdan iboratdir</p>		

Fanning maqsadi: - talabalarda kimyoviy mashinasozlik, mashinasozlikda ishlatiladigan detallarni loyihalash va xisoblash, mashina detallarining yuzalari sifatini aniqlash metodologiyasi, ishlov berish aniqligini hisoblash va unga ta'sir etuvchi asosiy omillar, ishlab chiqarishda xatoliklarni aniqlash va hisoblash, detallarni biriktirish usullari, metallga ishlov berish moslamalarini o'rganish hamda fan mazmuniga kiritilgan bo'limlardan egallangan bilimlar bo'yicha xulosalar chiqarishni o'rgatishdan iborat.

Fanning vazifasi- mashinasozlikni kimyo sanoatida ahamiyati, talabalarni mashinasozlikning texnik vositalari bilan tanishtirish va ushbu vositalarni ishlab chiqarishda foydalanish, ularning o'ziga xos xususiyatlari, mashinasozlikdagi muammoli masalalarni yechishda nazariy bilimlardan foydalanishni o'rgatishdan iboratdir.

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, “Keys-stadi” texnologiyasi ishlatiladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi. Shuningdek, mavzudan kelib chiqib dars mashg'uloti mehmonxonada sayyor dars tarzida olib boriladi.

Mustaqil ta'lim

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan ishlanmalar, referatlar tayyorlanadi.

№	Fan mavzulari	Ma'ruza soatlar hajmi	Amaliy mashg'ulot soatlar hajmi	laboratoriya mashg'ulot	Mustaqil ta'lim soatlari

1	Kimyoviy mashinasozlik texnologiyasi tarixi va zamonaviy texnologiyalar qo'llash va sohalarni	2			
1.1.	Texnologik jarayonning tuzilishini o'rganish.		4		
2	Mashinasozlikda ishlatiladigan detallarni loyihalash va xisoblash.	2			12
2.1.	Zagotovkaga ishlov berishda yuzada xosil bo'ladigan g'adir-budirliklarni aniqlash.		4		
3	Detal yuza sifatligi tushunchasi.	2			12
3.1.	Ishlov berishda xosil bo'ladigan hatoliklarni aniqlash.		4		
4	Ishlov berish aniqligini hisoblash va unga ta'sir etuvchi	2			12
4.1.	Bazalash asoslari. Detalga qoyilgan texnik talablarni hisobga olgan holda texnologik bazani tanlash boyicha masalalar yechish.		4		
5	Ishlab chiqarishda xatoliklarni aniqlash va hisoblash.	2			
5.1.	Mexanik ishlov berishda quyimlarni hisoblash.		4		
6	Detailarni biriktirish usullari.	2			12
6.1.	Parmalash dastgoxini o'rganish. Parmalash moslamalarining aniqligini hisoblash va jarayon xatoligini tekshirish.		4		
7	Mashinasozlikda detallarni qayta tiklash usullari va turlari.	2			12
7.1	Kesish rejimlarini tanlash. Tarqalish egri chizigi yuzasi asosida brak miqdorini toppish.		6		
8	Mexanik ishlov berish uchun sarflangan vaqt meyorining tarkibi va uni hisoblash	2			12
8.1	Tehnologik o'lchamlarni hisoblash. O'lchov zanjirini xisoblash.		6		
9	Texnologik xujjatlarni rasmiylashtirish. Texnologik	4			12
9.1	Keltirilgan chizma boyicha detal tayyorlashning texnologik jarayonini ishlab chiqish		6		
10	Metallga ishlov berish moslamalari..	4			12
10.1.	Vallarga ishlov berishni o'rganish.		6		12
Jami		24	48		108

Adabiyotlar

Asosiy adabiyotlar

1. А.Омиров, А.Қаюмов. Машинасозлик технологияси. Ўқув қўлланма. Т.; “ЎАЖБНТ” 2003. 380 б.
2. Т.А.Отақўзиев, М.Искандарова, Р.А.Рахимов, Э.Т. Отақўзиев. Жиҳозлар ва лойихалаш асослари. Дарслик.Тошкент, Ўз.ФМЖ. 2010. -320 б.
3. Суслов А.Г. Технология машиностроения. Учебник. М.: Машиностроение. 2007. -430 с.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курашимиз. – Т.: Ўзбекистон, 2017. – 488 б.
2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. – Т.: Ўзбекистон, 2017. – 48 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо эташимиз. – Т.: Ўзбекистон, 2016. – 56 б.
4. Нурмухамедов Х.С. ва бошқалар. Нефть ва кимё машинасозлиги технологияси. Т. “Фан ва технологиялар” 2013, 220 б.
5. Michael R. Lindeburg P. Practice Problems for the Mechanical Engineering PE Exam. 13th Edition, Professional Publications Inc. Velikobritaniya, 2013.
9. Ismatov A.A. Silikat va qiyin eriydigan nometall materiallar va buyumlar texnologiyasi. Oquv qo'llanma.- Toshkent, Ilm ziyo, 2006. – 223 bet.
10. Otaquziev T.A., Otaquziev E.T. Bog'lovchi moddalar kimyoviy texnologiyasi. Darslik. Toshkent: Cho'lpon nim. nashriyot-matbuot ijodiy uyi, 2005.- 256 b.
11. Мороз И.И. Технология фарфоро-фаянсовых изделий. Учебник-М., Стройиздат, 1984.
12. Сулименко Л.М., Тихомирова И.Н. Основы технологии тугоплавких неметаллических силикатных материалов. Учебное пособие.-М.: РХТУ, 2000. -248 с.
13. Бобкова Н.М., Дятлова Е.М., Куниская Т.С. Общая технология силикатов. Учебник.–Минск: Высшая школа, 1987.-288 с.
14. Общая технология силикатов. /Под общ.ред. Пащенко А.А. Учебник--Киев: Высшая школа, 1983. –408 с.
15. Артамонова М.В., Рабухин А.И., Савельев В.Г. Практикум по общей технологии силикатов. Учебное пособие-М.:Стройиздат, 1996. –279 с.
16. Масленникова Г.Н. Расчеты в технологии керамики. Учебное пособие.-М., Стройиздат, 1984. – 199 с.

Axborot manbaalari

17. www.ziyonet.uz.

18. www.bilimdon.uz.

19. www.ref.uz.

Контракт soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murojaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Payshanba	14.00 – 16.00	326
2.	Shanba	10.00 – 12.00	326